

## СТАН ЗАПРОВАДЖЕННЯ МЕХАНІЗМУ «ЄДИНОГО ВІКНА» В УКРАЇНІ

Актуальність впровадження «єдиного вікна» як прогресивного підходу до ефективного ведення міжнародного бізнесу обумовлена реформуванням підходів до регулювання і спрощення міжнародної торгівлі. Відомо, що 4 жовтня набрав чинності Закон України від 06.09.2018 № 2530-VIII «Про внесення змін до Митного кодексу України та деяких інших законів України щодо запровадження механізму «єдиного вікна» та оптимізації здійснення контрольних процедур при переміщенні товарів через митний кордон України», підписаний Президентом України [2].

Прийняття саме цього закону було обумовлено ускладненням процесу митного оформлення товарів міжнародними торгівельними компаніями під час здійснення експортно-імпортних операцій. Крім того, державні органи митного контролю зазвичай використовували власні системи обробки інформації.

Це аж ніяк не спрощувало процедуру документообігу і нерідко призводило до корупції. Тому мета впровадження "єдиного вікна" — усунення таких перешкод.

Перші кроки для запровадження цього механізму були зроблені Кабінетом Міністрів України, Міністерством фінансів України та Державною фіскальною службою (ДФС) ще у серпні 2016 року. Власними силами ДФС розроблено і введено в дію програмно-інформаційний комплекс, що забезпечив обмін інформацією між митницею, підприємствами та державними органами, які здійснюють ветеринарно-санітарний, санітарно-епідеміологічний, фітосанітарний, екологічний та радіологічний контроль.

Заснування механізму "єдиного вікна" в Україні почалося з діяльності органів державної влади без законодавчих та інформаційно-технологічних підстав. Показник рівня використання цієї системи бізнесом у 2016 році становив лише 8%, у 2017 році — майже 20%. Згодом для підвищення рівня використання механізму уряд ухвалив рішення про обов'язкове використання "єдиного вікна" з 1 лютого 2018 року, викладене у вищезазначеному законі. І як наслідок вже на сьогодні частина експортно-імпорتنної продукції, що підлягає різним видам державного контролю і оформлюється за принципом цієї системи, склала 89% [1].

Закон створює законодавчу основу для механізму «єдиного вікна» та функціонування єдиного державного інформаційного веб-порталу «Єдине вікно для міжнародної торгівлі», через який, зокрема, передбачена можливість одноразового подання в електронному вигляді документів та/або відомостей з метою автоматичного обміну інформацією про вантаж в процесі його митного контролю.

Також, основними нововведеннями зазначеного Закону є наступні:

- скорочення кількості контролюючих органів на кордоні;
- скасування необхідності отримання підприємствами позитивного висновку державної експертизи для здійснення санітарно-епідеміологічного контролю товарів, що переміщуються через митний кордон України.

- ведення контролюючими органами спільної бази даних [2].

Для реалізації всіх нововведень ДФС надано 6-місячний строк. Саме за цей період необхідно:

- затвердити нормативно-технічний документ – набір гармонізованих відомостей для надання через єдиний державний інформаційний веб-портал «Єдине вікно для міжнародної торгівлі»;

- підготувати перелік відомостей, що подаються до «єдиного вікна» органами державної влади, та визначити зміст та формат цих даних.

У рамках нового закону ДФС вже розпочато роботу щодо доопрацювання програмного забезпечення, яке використовується митницями під час оформлення контролюючими органами документів.

Необхідно звернути також увагу на те, як «єдине вікно» вже працює у світі. Існує чимало моделей, за якими можливо імплементувати цей механізм. Україна прагне здійснювати митний контроль за європейськими стандартами. Яскравий приклад в цьому відношенні демонструє Фінляндія, використовуючи при митному оформленні товарів систему PortNet, яка радикально скоротила потребу в численній документації. На сьогодні у цій країні понад 99% усіх документів обробляються через вікно. Вивчивши досягнення Фінляндії, можна говорити про те, що ефективна система «єдиного вікна» може бути створена з відносно невеликими зусиллями і в сучасній формі за умови державної підтримки та наявної політичної волі.

З огляду на це дана система дасть змогу нашій країні:

- прискорити процес взаємодії підприємств і органів державної влади, які здійснюють митний та інші види контролю.
- спростити процес, пов'язаний з експортом і імпортом продукції на митному кордоні України.

Отже, зважаючи на вищезгадане, «єдине вікно»- це один з важливих антикорупційних кроків, який не тільки мінімізує людський фактор при прийнятті рішень контролюючими органами, а й стимулює їх перехід на європейські принципи здійснення державного контролю та сприяє міжнародній торгівлі.

#### Література:

1. Державна фіскальна служба України. – [Електронний ресурс] : [Веб-сайт] ] –Електронні дані. – Київ : 2018. – Режим доступу: <http://sfs.gov.ua> - Новий механізм «єдиного вікна» спростить митні процедури

2. Законодавство України. – [Електронний ресурс] : [Веб-сайт] ] –Електронні дані. – Київ : 2018 – Режим доступу: <http://search.ligazakon.ua> - Закон України «Про внесення змін до Митного кодексу України та деяких інших законів України щодо запровадження механізму "єдиного вікна" та оптимізації здійснення контрольних процедур при переміщенні товарів через митний кордон України»

**Грицишина Л.І.**

*«Фінанси, банківська справа і страхування», 4 курс*

*Тернопільський національний економічний університет*

*Науковий керівник – к.е.н., доцент кафедри фінансів ім. С. І. Юрія Коваль С.Л.*

## ПРИЧИНИ ТА НАСЛІДКИ ФОРМУВАННЯ ДЕРЖАВНОГО БОРГУ УКРАЇНИ

Державний борг є важливим інструментом для регулювання грошово-кредитної сфери та платіжного балансу країни. Однак значні обсяги державного боргу України та стрімка динаміка його зростання упродовж останніх років створює реальні та потенційні проблеми, від яких страждає, як фінансове становище країни, так і населення. Тому, в сучасних умовах проблеми українського боргу є особливо актуальними.

В Україні спостерігається загрозливе зростання боргового навантаження, що стримує розвиток економіки країни. Основними причинами зростання обсягу державного боргу протягом останніх років є:

- 1) військовий конфлікт на сході України, що зумовив додаткові витрати на фінансування армії;
- 2) глибока економічна рецесія, пов'язана із руйнуванням інфраструктури та промислових об'єктів на частині Луганської та Донецької областей;
- 3) фінансування коштами державних запозичень дефіциту державного бюджету та обслуговування державного боргу;
- 4) необхідність фінансової підтримки державних підприємств та банків, фінансування виплат Фонду гарантування вкладів фізичних осіб;